

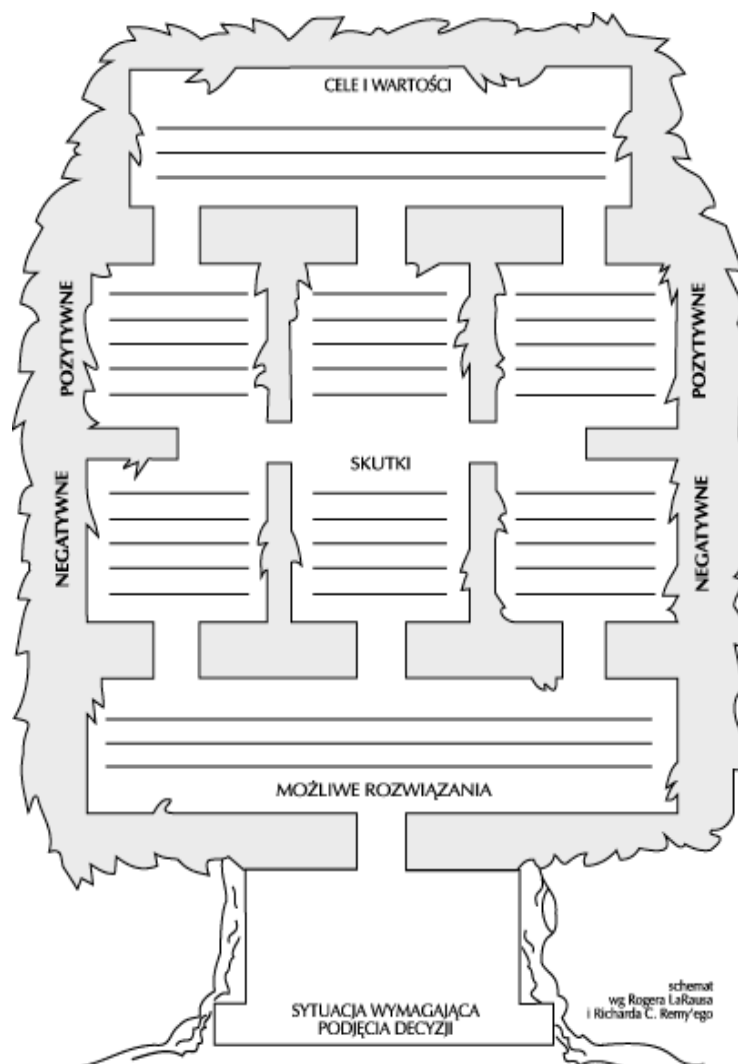
Zajęcia II – Różne oblicza patriotyzmu, czyli o przełamaniu stereotypów

Cele

1. Uczeń zna datę 3 rozbioru, wymienia państwa, które dokonały rozbiorów Polski, datę powstania Legionów.
2. Uczeń rozumie pojęcia: stereotyp, walka zbrojna, negocjacje, postawa pasywna, konserwatyzm, Hotel Lambert, Stańczycy
3. Uczeń potrafi nazwać postawy Polaków wobec utraty niepodległości.
4. Uczeń potrafi analizować teksty źródłowe, formułować i odpowiadać na pytania badawcze, dostrzega związki przyczynowo-skutkowe
5. Uczeń pogłębia umiejętność powiązania dziejów Polski z dziejami Europy.

Tok zajęć

1. Przypomnienie, kiedy Polska została wymazana z mapy Europy
2. Wskazanie na mapie trzech zaborów
3. Praca metodą drzewka decyzyjnego : Nauczyciel przypomina schemat drzewka decyzyjnego i wpisuje w „korzenie” temat do dyskusji: Jakie postawy przyjmowali Polacy po utracie niepodległości w 1795 r.
4. Uczniowie metodą burzy mózgów wskazują trzy postawy: **walka z bronią w ręku, opór czynny (ideał opisali romantycy), walka bez użycia broni, opór bierny (ideał opisany przez pozytywistów), skupienie się na przeżyciu siebie i swojej rodziny (konformistyczna)** następnie wskazują skutki pozytywne i negatywne przyjęcia takich postaw, a na koniec analizują, które ze wskazanych realizują cel odzyskanie niepodległości, zachowanie tożsamości narodowej, honor. Dochodzą do wniosku, że zarówno walka czynna, jak bierna pozwalają na realizację celu

5. Nauczyciel prosi uczniów, aby spojrzeli przekrojowo na wiek XIX i początek XX (do 1918) i poszukali wydarzeń historycznych, osób, które realizowały postawy; oporu czynnego i biernego.

Opór czynny	Opór bierny
Legiony Dąbrowskiego	Hotel Lambert
Powstanie Listopadowe	„Ku pokrzepieniu serc”- np. Jan Matejko, Henryk Sienkiewicz
Powstanie Krakowskie	Fryderyk Chopin
Wiosna Ludów	Stańczycy
Powstanie Styczniowe	Strajk dzieci we Wrześni
Legiony Piłsudskiego	Wóz Drzymały
	Aleksander Wielopolski
	Roman Dmowski

5. Wykorzystując teksty kultury zawarte w e-bibliotece, wspierając się materiałem zawartym w pliku pojęcia i e biblioteka nauczyciel, jako mistrz dokonuje wyboru tekstów do analizy. Z racji obszerności materiału warto pracować symultanicznie w grupach. Każda dostaje 1-2 hasła do opracowania, można podzielić teksty w ramach

PREZYDENT.PL

jednej części tabeli, można także (wydaje się ciekawsza) przydzielić po jednym z każdej części, by uczniowie mieli porównanie przykład postawy oporu czynnego i biernego.

6. Podsumowanie pracy grup i rozpoczęcie dyskusji nawiązującej do „burzy mózgów” przy pracy z drzewem decyzyjnym. Które z przeanalizowanych postaw zasługują na miano patriotycznych.
7. Dobrym podsumowaniem zajęć może być tekst zawarty w e-bibliotece różne oblicza patriotyzmu Tekst prof. Eryka Maschkego z książki *Roman Dmowski. Osteuropa*. 10. 1935.H. 7, s. 391–410

Autor: Izabela Rysak